Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2002–2003

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1048

Vragen van de leden **Dittrich** (D66) en **Wolfsen** (PvdA) aan de minister van Justitie over *de uitlevering van oorlogsmisdadiger Hoogendam*. (Ingezonden 5 maart 2003)

1
Is het u bekend dat op 1 oktober 2002 de Hoge Raad heeft bepaald dat het verzet van de in Duitsland woonachtige oorlogsmisdadiger Dirk Hoogendam niet rechtsgeldig is ingesteld en dat derhalve zijn vonnis, de doodstraf omgezet in levenslange gevangenisstraf, onherroepelijk is geworden?[1]

2
Bent u bekend met de uitspraak van persofficier M. van der Mark: «De volgende stap is het ten uitvoer leggen van het vonnis waardoor de verdachte alsnog zijn straf zal uitzitten.»?[2]

3
Welke stappen heeft het openbaar ministerie (OM) tot nu toe gezet om de straf van Hoogendam ten uitvoer te leggen?

4
Is het OM reeds overgegaan tot het verzoeken aan Duitsland om uitlevering van Hoogendam? Zo neen, heeft het OM nader onderzocht of een uitleveringsverzoek aan Duitsland enige kans van slagen heeft? Waarom is er reeds zoveel tijd verstreken sinds voormelde uitspraak van de Hoge Raad zonder dat er een uitleveringsverzoek is gedaan?

5
Bent u bereid zich ervoor in te zetten dat de straf van Hoogendam zo spoedig mogelijk ten uitvoer zal worden gelegd? Welke actie gaat u in dit verband ondernemen?

[1] Zie antwoord van uw ambtsvoorganger op 9 juli 2001 op de schriftelijke vraag ingezonden door de leden Middel en Van Oven op 13 juni 2001 met betrekking tot Hoogendam, Aanhangsel Handelingen nr. 1473, vergaderjaar 2000–2001.
[2] Telegraaf, 2 oktober jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Justitie). (Ontvangen 2 april 2003)

1
Ja.

2
De letterlijke tekst van haar uitspraak staat de persofficier van justitie niet meer voor ogen. De strekking van haar opmerking was in ieder geval, dat het Openbaar Ministerie ook in deze zaak wil komen tot de tenuitvoerlegging van het onherroepelijke vonnis.

3, 4 en 5
In het verleden is met de Duitse autoriteiten meermalen ambtelijk overleg gevoerd over de afdoeningsmogelijkheden van de dossiers van de nog overgebleven (oorspronkelijk) Nederlandse oorlogsmisdadigers uit de Tweede Wereldoorlog. Zoals gemeld in mijn antwoorden van 30 oktober 2002 op vragen van het lid van uw Kamer Van Haersma Buma, zou er op korte termijn wederom een dergelijk overleg plaatsvinden. Dit overleg heeft op 18 november 2002 plaatsgevonden. Tijdens dit overleg zijn de juridische mogelijkheden besproken om de tenuitvoerlegging te bewerkstelligen van de kort na de WO II in Nederland aan de thans in Duitsland wonende personen opgelegde levenslange gevangenisstraffen. Van deze straffen is de executie namelijk nog niet verjaard. Het gaat in casu om zes personen.
Tijdens dit overleg bleek dat uitlevering van de desbetreffende personen thans en in de nabije toekomst kansloos moet worden geacht. Van vier van de voornoemde personen is in het verleden de uitlevering verzocht aan de Duitse autoriteiten. Deze verzoeken zijn toen gestuit op de Duitse rechterlijke beslissing dat betrokkene de Duitse nationaliteit heeft of mogelijk heeft. De desbetreffende personen hebben indertijd allen door hun indiensttreding bij de Waffen-SS, op grond van het Führererlass, de Duitse nationaliteit gekregen. In enkele

KVR17509
2020308260
ISSN 0921 - 7398
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2003

gevallen bestaat daar twijfel over, in welke gevallen deze personen echter niettemin als Duitsers worden beschouwd. Gelet op de ervaring met deze vier uitleveringsverzoeken, werden en worden verzoeken tot uitlevering van de overige twee personen kansloos geacht. Dit werd bevestigd in eerder vermeld ambtelijk overleg van 18 november 2002 met de Duitse autoriteiten.
Tijdens dit overleg is uitvoerig gesproken over de mogelijkheid de strafvonnissen ter tenuitvoerlegging aan de Duitse autoriteiten over te dragen. Het Verdrag tussen de lid-staten van de Europese Gemeenschappen inzake de tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen biedt daarvoor de verdragsrechtelijke basis. Van Duitse zijde is medegedeeld dat de Duitse minister van Justitie bereid is alle medewerking aan een overdracht te verlenen. Daarbij is echter ook vastgesteld dat zich ook hier een groot aantal juridische knelpunten voordoen die aan de tenuitvoerlegging van de Nederlandse strafvonnissen in Duitsland mogelijk in de weg staan. De Duitse autoriteiten hebben toegezegd de verzoeken om overname in ieder geval, conform de toepasselijke Duitse procedure, aan de Duitse rechter voor te leggen. Indien deze vervolgens de tenuitvoerlegging om juridische redenen niet toelaatbaar acht, is de Duitse minister van Justitie daaraan uiteraard gebonden.
Daar een overdracht van de tenuitvoerlegging van de strafvonnissen naar het zich laat aanzien nog de enige mogelijkheid is om uitvoering te geven aan de strafvonnissen, heb ik besloten de Duitse autoriteiten te verzoeken de tenuitvoerlegging van de strafvonnissen over te nemen. Dit verzoek is thans in voorbereiding en zal op korte termijn worden gedaan.